

Juryrapport Topkuil 2013

Wie maakte in 2013 de beste voorjaarskuil? Met die vraag ging de jury van Topkuil bij drie melkveehouders langs die zich via Melkvee.nl hadden aangemeld met een topkuil. Twee van deze drie finalisten wisten de maximale score van 10 punten te halen op basis van de analyseresultaten van het kuilmonster. Nummer drie behaalde een 9,6. Er waren meer topkuilen, maar dat waren allemaal combinatiekuilen. De jury koos dit jaar nadrukkelijk voor de kuilen van de eerste snede om een goed vergelijk te krijgen.

Om uit te maken wie van de drie melkveehouders tot winnaar gekroond wordt, voerde de jury een vraaggesprek met iedere finalist om er achter te komen hoe het management achter deze topkuilen in elkaar steekt. De managementvaardigheden in combinatie met de omstandigheden op het bedrijf gaf de jury voldoende inzicht om de winnaar aan te wijzen.

De jury bezocht de volgende drie melkveehouders:

Daan Langeveldt uit Groesbeek

Daan boert op lössgrond. Hij bemest zeer ruim voor zijn eerste snede en laat weinig aan het toeval over. Hij analyseert bijna alles zodat hij op basis van cijfers kan sturen. En bij iedere bemesting maakt hij een digitale afdraaiproef. Het inkuilproces stuurt Daan door zelf te schudden. Hij vindt het belangrijk dat de shovelmachinist tijd heeft om de kuil goed aan te rijden. En na de eerste snee gaat er een bak met grond over de kuil die er voor de tweede snede weer af gaat.

Hans Hissink uit Klarenbeek

Hans boert op zandgrond en houdt zijn koeien jaarrond op stal. Om die reden wil hij geen risico lopen met zijn kuilkwaliteit en voegt hij een broeiremmer toe. Dit jaar pakte dat zeer goed uit. En opvallend is dat hij zijn plastic vernieuwd nadat zijn tweede snede over zijn eerste heen gaat. Hissink maait zelf en doet dat op dezelfde dag om geen verschil in de kuil te krijgen. En hij strooit kunstmest in overlap, om alles goed te raken. En misschien nog wel het belangrijkste, de eerste resultaten qua melkproductie zijn goed.

Romke Kinderman uit Oudkerk

Romke verplaatste zijn bedrijf enkele jaren geleden van het zand naar de klei. Hij voert honderd procent gras, omdat mais niet groeit op zijn grond. Romke maait in groeitrappen om tot een goede kuilkwaliteit te komen en dat lukte dit jaar erg goed. Het inkuilproces is een familieaangelegenheid om de kosten zo

laag mogelijk te houden en de kwaliteit in eigen hand. Op het Friese bedrijf draait alles om lage voerkosten.

Maar wie van deze drie managers overtuigde de jury van Topkuil het meest? Daarvoor keek de jury vanuit verschillende disciplines naar het management achter deze drie topkuilen. Alle drie veehouders laten de mest bemonsteren, om precies te weten wat er aan mineralen in zit. Ze streven alle drie naar 40-45 procent drogestof en willen binnen 2 dagen inkuilen. Ze doen ook alle drie aan risicospreiding voor het oogstmoment van de eerste snede.

Maar er zijn ook verschillen. Qua graslandvernieuwing gaat de voorkeur van alle drie de finalisten uit naar scheuren van hele percelen. In de praktijk voert alleen Romke Kinderman het ook daadwerkelijk uit. Volgens de jury heeft dat alles te maken met het scheurverbod, waardoor Kinderman op kleigrond daar de nadelen niet van ondervindt. Kinderman had een duidelijke roulatie en deed op vaste momenten percelen over de kop.

Qua mechanisatie merkt de jury op dat Hans Hissink eigenlijk geen echte keuze maakt en lang bezig is met maaien. Romke Kinderman neemt een risico door alles zelf te doen. Daan Langeveldt neemt minder risico door veel uit te besteden, maar blijft ondertussen wel de inkuilsnelheid bepalen.

Qua bemesting concludeert de jury dat Romke Kinderman weliswaar investeerde in een nieuwe kunstmeststrooier, maar de techniek die hij daarvoor gebruikt is minder dan van de andere finalisten en hij stuurt minder op perceelsniveau. Daan Langeveldt doet het naar de mening van de jury beter en test ook nieuwe technieken om extra kennis op te doen. Het meest secuur en er het meest mee bezig is Hans Hissink. Dat uit zich onder andere in de kantstrooier.

Bij het inkuilmanagement valt op dat zowel Daan Langeveldt als Hans Hissink nieuw plastic over de kuil trekken. Langeveldt gooit er ook nog eens grond op na de eerste snede. Hissink daarentegen stuurde als enige finalist bij met een inkuilmiddel. Romke Kinderman heeft de meeste focus van de drie finalisten op een zo constant mogelijk product.

Tenslotte het maaibeleid. Het meest opvallend is het management van Romke Kinderman met de groeitrappen. Hij stuurt zo op kuilen waarin jong en oud gras zijn gemengd. De andere twee finalisten bemesten ruim voor de eerste snede om zo minder risico te lopen met het verlaten van de maaidatum door de weersomstandigheden.

De jury van Topkuil heeft al deze accentverschillen in het management tussen deze drie finalisten gewogen. Om zo ondanks het realiseren van drie topkuilen

toch een onderscheid te kunnen maken in wie nummer 1, 2 dan wel 3 wordt. De jury heeft gekozen voor het management achter de topkuil die geen toevalstreffer was. Ze koos voor het management achter de kuil, die de minste risico's in zich had. Voor de kuil waar bijna niets aan het toeval werd overgelaten en voor de kuil waar de finalist zelf het stuur in handen had.

Ik laat jullie niet langer in spanning. De winnaar van de tweede editie van Topkuil is **Daan Langeveldt uit Groesbeek**.

Op plek twee eindigt Romke Kinderman en op nummer drie Hans Hissink.